

РОБОЧИЙ НАРОД

ROBOTCHYJ NAROD

THE WORKING PEOPLE

ПОРЯДКОВЕ ЧИСЛО 233.

ОРГАН УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТІЇ В КАНАДІ.

REGULAR NUMBER 233

РІК VII.

Ч 10.

СЕРЕДА 10 МАРТА 1915.

WINNIPEG, MAN

MARCH 10 WEDNESDAY 1915.

No. 10. VOL. VII

НОВИНКИ.

Страшний голод.

Російське військо заволює холеру, яка пожегла між нашими селянами тисячі і тисячі жертв; широко трасували також червінка (дизентерія) і тиф. Смертність — особливо між дітьми і старцями; страшна; поміч лікарської нізвідки. Хорих не можна годувати молоком, бо в цілім ряді повітів середньої Галичини нема вже зовсім рогатої худоби. Наш варід в Галичині переживає знов татарське лихоліття.

Наслідки бомбардування дарданелів французькою та англійською флотом.

Англійські та французькі кораблі почали були бомбардувати турецькі форти над Дарданелами, морським проливом що лучать Море Мармара з Ігнейським. Як доносить французькі телеграми, союзні флоти мали вахати далеко в пролив і мали навіть почати бомбардувати форт Дарданус, що лежить 12 миль від брами проливу, але тоді флоти мали перервати бомбардування, як кажуть англійські та французькі жерела, — через злу погоду, а більше правдоподібно мусіли пофнути ся через гарматний огонь з фортив та зі страху перед підводними мінами, якими Турки закидали весь пролив Дарданелів та море Мармара.

Професор Михайло Грушевський перед російським судом.

ВІДЕНЬ (через Амстердам і Лондон), 4. марта. — Російські влади в Києві з наказу міністерства внутрішніх справ з Петрограду обжалували професора львівського університету Михайла Грушевського, котрого — як звісно — арештовано в Києві перед кількома тижнями, о державну владу. Російські часописи доносять, що се стало ся буди́мо на тій основі, що вайдено при нім при ревізії листи від українських політиків в Австрії.

Заміняні Німці приїхали до дому.

Женева, Швайц., 3 марта.

Перший потяг покалічених німецьких воєнних бранців, яких заміняно за таких самих французьких залізк, приїхав нині в Ліону. Спеціальний корабель приплив враз під стацію, яку стерегли густі ряди швайцарського війська. Доглядачки хорих з Червоного Хреста ввійшли сейчас у вагони і зачали роздавати раненим помаранчі, цукоролі і інші засопі. Лікарі швайцарського правительства рівнож перейшли ся потягом, але не найшли жадного хорого між 240 покаліченими Німцями.

Усі Німці виглядали на вдоволених і веселих. Подарунки приймали з вдячністю. Публіка була усунена зі стації, отже демонстрацій не було жадних. Вільність Німців мали повідтинати ноги, або руки. Помимо сего вони куряли весело цигаретки. Про французьких лікарів говорили з вдячністю.

Михайло Павлик помер.

Як доносить російські часописи, Михайло Павлик провідник укр. радикальної партії в Галичині і найбільший публіцист помер 25. січня с. р. у Львові. Він помер серед гослду і найбільшої нужди, спричиненої російськими властями. Про його жите і діяльність напишемо в слідуочім числі.

Лист з Австралії.

до редакції „Роб. Народу“.
Щиро-поважні Товариші! Тут в Австралії є багато Українців, але всі вони немають жадної організації; тим більше, що російський союз був до сего дуже неприхильний, та ігнорував Українство взагалі і в газеті з'окрема.
Остатній раз ми внесли пропозицію о передлаті Укр. часописей, але була відкинута великою більшістю.
З приволю сеї ворожнечі Українці рішили заложити „Український Гурток Робітничий“ та передлатити на разі кілька часописей.
Посилаючи Вам 5 шіл. просимо Вас, щоб Ви прислали нам „Роб. Народ“ почавши від 1-го січня сього року.
Коли маєте вільну хвилинку, напишіть нам списки українських журналів, котрі тримають ся соціалістичного напрямку (також в Союз. Державах). Во тепер

ми чули, що вже нема жадних українських часописей, ані в Австрії, ані в Російській Україні.

З товариським привітсом Г. Підду бний тимчас. секр.
Адрес: Mr. Charchenko G.P.O. Brisbane Australia „Український Гурток Робітничий“.

Лист з Буковини.

Мамаївці, дня 12 січня 1915.
Дорогий мій мужу
Довгий час уплинув, як я мала від Тебе письмо з Канади. Я очікувала дуже нетерпеливо, аж нарешті отримала. Я і діти наші остаємось з великою радістю, що Ти ще при житю. Я ще все маю надію, що може колись, як будем здорові, надаліше поділим свій смуток взаїмно.
Але хоть стала весела, то лиш тільки на кілька хвилин. Во моя тривога, в якій я тепер знаходжу ся, не дозволяє мені довше оставатись в задоволеню Твого листа. Понежи мій дорогий Мужу, вийду з хати та лиш гіркою заплачу...

Віда! біда!... Подивлю ся на околу хати тай пусто усюди — хоть свищи; ні корова, ні безрого, ні коники, словом сквати — нічогосісно не оставало, лише хата, в котрій оплакую свою настрашійшу нужду зі свого житя...
Тепер зима докучає, пачка нема де взяти, щоб хоть дитьом тепло і вода загріла, А за кусником хліба давно вже заглядаєм. Про бульбу нема й бесіди. Діти почорніли з голоду та з зима. Тулять ся коло мене перестрашені, та бо і я ледви дихаю. Може би десь купила чогось, та треба заплатити дуже дорого. А ту щоб був хоть оден сотик. Тай не знаю, чи ще довго так буде.
Довіду ся, може бись здивав нагоду післяти хоть 10 корон, абим купила яку ковдру для дітей на ліжко; бо ані клатка соломи нема піддати, на чім би ми спочили рокову нічку теперішньої заверухи.
Поперед я мала газети „Роб. Нар.“ з Канади, і „Добру Новину“ зі Львова, а тепер сумно, нема від. Маміам кілька книжок, що Ти мені прислав в Канаді і уої пошлала, бом дістала страх некими учула слідства. Богато таких людей забрали і чутки за них нема.
А почтар мені також сказав: „Маріє, усе ті книжки пошлав, бо підеш ві світита“. От подумала я собі і сказала: Відна гловонько! Па-нам можна усьо знати, а бі-

тому від.
Отже великий жаль стискає мое серце і через жаль не може багато описувати більших подій ту коло нас. Бо слюзи очи залявають, а папір до писаня мокрай стає.
Колісь опишу обівернійше, як буду жила, а тепер хоть грошій троха пришли, або коли бись сам міг сюди праїхати.
Поздоровляю Тебе і наші діти.
Твоя жена
Марія Кудринська

Звіт Контрольної Комісії У.С.Д.П. Канади.

Перед трома тижнями він. відд. У.С.Д.П. вибрав нас до „Контр. Ком.“ і припоручив тую Екс. Ком. дати під референдум відділам і членству У.С.Д.П. в Канаді.
Рівночасно з сям він. відд. завівав нас сконтролювати партійні і редакційні книги „Роб. Нар.“ враз з справозданями.
Хоть ще не вибрані через референдум, в протягу кількох днів нашої праці, ми з контролювали всі книги за рік 1914 порівнюючи до справоздань, які були поміщені в „Роб. Нар.“ і окремю відбиткою, і знайшли всьо в добрім порядку. До нашої комісії був вибраний як делегат він. відд. т. Хома, котрий разом знами відвічає за сконтрольовані книги за рік 1914.

Віннігер 2. марта 1915
За Контр. Ком.
П. Ладан
О. Будник
Н. Козак
і делег. він. від. Т. Хома.

До відома членам вінніп. відділу.

Екс. Ком. повідомляє сим всіх членів вінніп. відділу, що на 11. марта с. р. відбуеть ся в Fisher, Hall на Main St. о 8 год. вечером засідане Екс. Ком., на котрім має рішити ся справа В. Головацкого.
На засідане можуть явити ся всі товариші, котрі мають право партійне. Також В. Головацкого завівало ся осібним рекомендаціям листом.
За Екс. Ком. У. С. П.
М. Еремійчук
секретар
Дмитро Качмар
касїєр.

До відділів і членства У.С.Д. П. в Канаді.

Товариші!

Спішіть на поміч „Р. Н.“

На сплату довгу „Р. Н.“ зложили:

3 SANDON, В. С. по \$1.00; Іван Гаврилович і Василь Гаврилович, брати.
3 OAKLAND, MAN. М. Д. Демчук \$1. В. Боднар 50ц.
3 MONTREALU по 50с.: В. Майданскі і С. Меленка.

Т о в а р и ш і!
Чи ми справді стратили всьо свою надію на скинене сего грубого „Ворога“? Є нас 2.500 предплатників і поблипе по кводрови (25 ц.) то сего грубого „панка“ не стане до тижня. Ану, спробуймо всі як один ще сего тижня вислати лише один кводер на увільнене з довтів „Роб. Нар.“, а в слідуочім числі „Роб. Нар.“ не побачим більше сего грубого „Гвобителя“, „Роб. Нар.“
Товариші!
Кричїм всі враз, нехай не стане більше довгу „Р. Н.“! В той же час киньмо всі по кводрови, щоб наш голос був справді сильний. Довгу є \$500 і щоб лише 2.000 кинули разом і вже кінець клятому капіталістови з грубою цигаркою в зубах.
Ану ж спробуймо наші сили!

Віннігер 2. марта 1915
За Контр. Ком.
П. Ладан
О. Будник
Н. Козак
і делег. він. від. Т. Хома.

ДО СПРОСТОВАННЯ:

В ч. 8. „Роб. Нар.“ між жергводавцями в Монреалі, було написано Кожтенчук замість В. Костенчук, було Кубунович замість В. Кубітович, було Спанюк замість П. Спанюк.
Семен Татаран секр.

АДРЕСНИЙ СТОЛ
MONTREAL, CANADA.
? **РОДИМЦІ УВАЖАЙТЕ,**
що Українська робітня мужських і жіночих убрать, є причиня війни знижила свої ціни, які були доси від \$30 до \$40 а тепер є від \$22 до \$32. Спробуйте а не пожакуєте, бо се велика нагода. Також приймаємо замовленя з провінцій.
Зголошуйте на адресу:
THE UKRAINIAN MERCHANT TAILOR
122 Adelaide St. Winnipeg, Man.
РНОМЕ САНУ 222.
С. Тиховецький, власствєтель.

„ROBOTCHYJ NAROD“ (THE WORKING PEOPLE)

The official organ of the Ukrainian Social Democratic Party, Affiliated with the S. D. Party of Canada. THE ONLY UKRAINIAN SOCIALIST PAPER IN NORTH AMERICA. Published weekly by THE EXECUTIVE COMMITTEE OF THE U. S. D. P. OF CANADA Pritchard & McGregor Winnipeg, Man. Subscription \$2.00 a year.

ЧИТАЙТЕ! ЧИТАЙТЕ!

„Робочий Народ“ одинок соц. дем. часопис для цілої Америки; она одна дає те знанє яке повинен мати кожний працюючий класово свідомий чоловік. Хочеш знати, як здобути красний лад на світі, то читай все „Робочий Народ“

„Робочий Народ“ коштує на рік лиш два долари а адреса до него є:

„ROBOTCHYJ NAROD“ Box 3658 (Sta. B.) Winnipeg Man

Вигляди на роботи.

Віють по Канаді теплі вітри, заповідають вчасну весну, а з поворотом весни знов вертаєт ся тисячам робітників надія на „отворенє робіт“. Другий рік неми тої робітки. Богато вже є таких, що навіть забули, які то ї гроші. Одні гануть по містах ледво душа в тілі телепаєт ся, другі порозлізались по між знайомі фармери і там, зазираючи й в чужий кулак, вичікують весни, а з весною поліпшена своєї гіркої долі. Мозолі полушлясь на долоях „панаме робимо ся“, колиб знов дочекались тої „муки на руки“

Та колиб наше робітництво було ближче обзнайомлене з економічними та політичними справами Канади, то невчичувало-б, мовляв „коло моря погоди“.

Канада своїм пупцем є зрошена з світловим капіталом. А такі матодора капіталізму, як Англія, Німеччина і Франція залишили „бізнеси“ і рижуть ся, як скажені пси, вишучує працю століть!

Канада розвивалась на чужиньські капітали, котрі вкладали в канадійські підприємства чужиньські капіталісти: англійські, американські, німецькі, бельгійські.

На сі гроші будувались нові залізницї, фабрики, міста і ширилось хліборобство.

Конкуренція Англії і Німеччани за панованє на морях викликала теперішню війну. Ще в 1911. році, коли проводив канадійських консерватів премьер Борден їздив до Англії і Франції, він умовив ся, що до війни. Від то-

го часу консервативний уряд готував Канаду до сего страшного кроку, а нарід і не знав нічого про те. Вибухла війна. Став непевний час. Богатирі поховали гроші, бо боять за них, Бельгійців знищено. Німців замкнено, Англійський уряд шукає позичок для себе самого, стейтські капіталісти непевні, чи втримаєт ся Англія з Сполученими Державами в згоді і не кваплять ся до Канади з грішми.

Канада покинута сама собі. Роботи позапитували. Тисячі голодного робітництва позалисувалось до війська. Кожному, хто просив де роботи просто казали: „Іди до війська“.

Робітництво абанкрутувало відразу, а за ним і дрібні капіталістички. Роспука непевности опанувала Канадою. Консервати з лібералами гуляють коломиїку смерти, а нарід без проволу колотать ся і гнєє, не знаючи що робити, що почати.

Надіють ся на отворенє робіт. Се марна надія! Тепер уже колійові компанії заявляють, що їм бракне грошей, жадають від уряду мільонових завомот.

Колійових робіт буде дуже мало, хіба докірчуватимуть де які головніщі роботи, але нового не розпочинають.

Нема звичайно надїі щоб рухнулись і майни. Певно на весну більша половина стане на ціле ліго.

Тепер декотрі фабрики подіставали замовленя на кулі і шрапнелї для Англії та Франції, але се дасть роботу жмінці фаховців. Чорна маса лишить ся далі без праці.

Буржуазні газети трублять, а уряд і собі, що сего року треба сіяти більше пшениці, бо абіже буде дороге. Си зархота до сіяня робать своє діло і фармери будуть з шкіри вилізати посіяти більше.

Хоч звичайно не вони скористають з високих цін на абіже, але компанії збіжа. Та про се фармер переконаєт ся аж в осени. Тепер він в думках богатіє.

Ся гарячка з пшеницею зробить те, що фармери будуть брати сеї весни більше робітників, як мавувших років. Але користаючи з безробітїя фармери будуть давати найменшу платню, яких \$10 — \$25 на місяць. Тепер в зямї вони мають тисячі людей лише „за борт“.

Містових робіт звичайно теж не буде, зак війна не скінчить ся.

Муки голоду і безробітїя лишають ся в повній силі. А се є наука нам. Чому не зорганізовані? Чому віддали Канаду в руки капіталістів? Чому, робітнику і фармере, обмянаєт соціалізм? Він лише тобі дасть роботу і жите. Спробуй його.

„Р.Н.“ має бути в хаті кожного робітника.

ці і плавають в достатках, а Ви нераз не маєте куска чорного хліба?

Чи не чуєте, як погорджають Вами всі ті, котрих годуете своєю працею?

Чи не зносите страшного гнєту, нужди і пониження, що на его вид переходить дрож кожного, що має бодай трохи чоловічої гідности?

А як все то видите і відчуваєте, то чому не запалаєте свьятим, бо справедливым гнєвом і не станете до борби із усею тою мерзю?

З Вашої праці повстає все, що служить до заспокоєня людських потреб, без Вас буляли люди позбавлені всяких вигод, а нарешті, хто користає з овочів Вашої праці?

П а н и, що присвоїли собі землю, котра була призначена для всіх людий так, як воздух і вода, — а також фабрики, що їх прецінь ніхто иньший лиш робітники виставили своїми руками.

Пани дійшли до власти, зробили правительство орудєм в своїх руках та поставили его на сторожи своїх інтересів. А до того кажуть еще Вам вибрати себе на прєслів. В той спосіб хотять она авалити на Вас всі податки і побільшати військо, зовсім природно, против Вас.

Чи то так повинно бути?

Всі люди повинні бути рівні, а здоровий на здорового, робітник на пана, всі на одного не повинні працювати. Пан такий самий чоловік, як і Ви: Має руки, ноги, здоровлє — повинен отже сам заробляти на своє удержанє.

Нема тепер справедливости на свьіті і коли би тепер на ново Ісус Христос з'явив ся, то певно вирік би ся всіх фарисєїв, що підливають ся під його слова, прокляв би Ваших гнобителїв; панів і попів — а станув би по сторові тах, що боронять ваших справ, бо по Вашім боці є правда і слушність.

Слухайте мене і прийміть до сердца науку, що Ви повинні бути покірними лише взглядом правди і справедливости — а не взглядом насильств і кривди; а вжеж всі теперішні порядки є дітьми несправдливости і отади несправдливостю.

А правдою є се, що працюєте а не користуєтеь ово-

Канадійські образки.

Безрадність пролетаріату.

Капіталістична класа бавить ся у війну, а канадійське робітництво вдихає з голоду. Ранійш по цілій Канаді був рух Чулось жите. Пролетаріат ставив опір капіталови на кожнім кроці. Тепер, коли чорна хмара повляла голови робітничі, коли дихати нема куди, коли стає питанє „бути чи не бути“ — що сталось з нашим пролетаріатом? Чого завмер? Чого вичікує? Так можна дочекались голодової смерти! Вільше нічого!

Тепер, коли буржуазія запхала пальці в зуби війни, тепер нагода для народу жалати всего, що лиш схоже. Подивіть ся на Англію, там уряд дає робітникам усе, що лиш змагають, лиш ба „свідля тихо“.

„Державних робіт!“ се має бути крик по цілій Канаді.

Відложене виборів.

Користаючиє з того, що ліберали пішли за военним програмом консерватів, консервати хтіли оголосити по різдві вибори до домініяльнєг парламенту, щоб на концику націоналізму знов захопити в свої руки керму Канади.

Але ліберали наробили крику, кажучи, що проголошенє виборів під час війни се нерозумний крок. Тут у Канаді є багато „чужиньського“ народу, котриб могли поввирити своїх послів. Ліберали до „чужинців“ зачисляють усю робітничу класу, котраб певно тепер провела до Домініяльного Парламенту яку сотку своїх послів.

Консервати зрозуміли небезпеку перед вародом і відложили вибори.

Але ми, робітництво Канади, не годимось з думкою лібералів. Ми жадаємо виборів тепер!

Консервативний уряд завів Канаду в кут голоду і небезпеки. Користаючиє з іптучного шовіністичного настрою, розділив нас Канадійців на два гатунки і викликав роздор на цілому краю. Ми жадаємо виборів. Най вибори покажуть, чи годить ся нарід з теперішньою політакою!

Назад до землі!

„Бизнес“ втік з Канади і нема надїі на його скорий поворот. Се викликає у буржуазії питанє, що робити? Як далі жити?

Соціалісти на се мають скору відповідь: „Коли ваш капіталізм став не авадий, то киньмо його, а запровадьмо жите після соціалізму“.

Ні! Дух приватної власности так просяк через тисячі літ людство, що вже коли навіть очі бачуть банкрутство тої приватної власности, то все думка десь лаять, вишукуює иншу дорогу до поратунку, обмянаючи дорогу

вами Вашої праці, бо загарбують їх для себе пани і капіталісти.

Правдою є і се, що податки державні спадають на робучий нарід, що правительтво лежить в руках панів, і що оно ніколи не зробило нічого для робітників.

Проти сили зла, котре всемогучо зананувало на свьіті, поставте не молбї не просьбї, але силу доброго. Памятайте що покорою не здобудете для себе нічого, гровьбами мало а силою все. Силою тою є у Вас єдність робучого народу, проти котрої нічого не в силі устоятєсь.

Силою тою у Вас є соціалістичні організації, що борять ся зі всім, що Вас гнобить і утискає, що би увільнити людськіє від неволи, котра єї мучить. Коли накинєць вої зроумієте, ясно цілу підлогу теперішного суспільного ладу і злучите ся в одну могучу партію — то зал мустьте агнугнати. Як бігу ріки не зможе вдержати ніяка сила, так вої вороги правди і справедливости даремне будуть старати ся прадуцити Ваш рух.

Наш прапор повівати буде над цілим свьітом, котрий визволять ся з паузурів насильства і не правди.

Теперішня долина праці і слів замінить ся в долину праці, щастя і добробуту. А тоді вже не буде тої соромної політики, котра робить зредігї лишє оружіє гнєту. Опамятайте ся отже, брати, поки еще час відвернути всі ті нещастя гід себе.

Прозріть нарешті, не слухайте панів і їх платних підлесників, бо она читають лишє на Вашу згубу — але ідіть за голосом дійснах оборонців Вашого щастя.

Киньте вої запє пониженє перед насильством, бо прецінь хіба лишє удакнє поган є можливим цілувати ту руку, котра їх ба богатом; прецінь і мала мушка боронить ся жалом.

В соціалістичних товариствах, в борбі з панами і фабрикантами можете знайти дорогу, що виведе Вас з теперішного страшного положєня.

Так говорю до Вас я, що над все полюбив-єм правду. Як слуга справедливости звертаю ся до Вас: Боріть ся до послїдньої капі крові з визиском і правдою, а побіда буде по Вашім боці.

О. Петро Стегєнний.

Соціалізму!

Тепер канадійські часи за на гемлю! Себо берітєтеди! Ще хочуть ратувати

Але се сміх! фармерстичного систему, а фармери не Родятори буржуазних влад на землю“, а в той час веріі підносять ціну по \$7 іди „на землю“ тай добайде собі іржавити по складах

Соціалізм верне людєстє машинєрію до її управ

Шра

„Вінніпег дістав контрїліон доларів. Велике задовїпнєськими бизнесменам темні газети.

Уої вікна крамниць пїкотрих понамальовувано у ваяють в народі чутє людєдїкуньство вертає на землї

В Онтарїї вже говорять го асентерунку.

З працюовитого хлібїкраю Канада стає таборомїробиєт кайзер в Европї, пїтїху Канаду.

Так хоче пан капігал. Робили йому колї, те лїєт для него в „оверолоєтє“. Так він хоче...

Удержав

В той час, коли вся Кїна війною, „неканадійськї недлії на звичайнім мітїнїрумї“. Редактор „Фармерївчїтвом в конєчній потрїї з рук приватних комїказав, що канадійські комїмайже за державні пропїїло „подарунку“ \$800,000 датку лишє два мїлїонї.

Держави „запомоги“ „Дастєтво тїлькї тоді лекше є жавнїма, бо тепер така вїєт не родєн нічого доку єкої роботи пожарають

Успїшність кольовїї удержавленї колї, бо то ву тарифу, а доходи з зєлї „Вїйна! вїйна! вїйна! тїм замилати очї народом

А в той час бачимо, вїїшних газет думнє не прїлїпшенє жїтє. Колиб Ка

Сорочка і Кожу

В ч. 6-ім „Гайдамакї гайдамака І. Лудцїшнї каєдає менї, що я тягну ітернаціоналом, а про сї українськє не дбаю — хїкожука, а не знаю, що рочка блявша тіла. Та докоряє менї ще іншї грїхами, як „подаванємї греко-католиків (бїне знаю, якому), — „вївіданєм вїйна радикалї (а є одного грїшного рїкала не проміняв би за побожних католиків) — браком „ясного свьітлїякому я мїг-би прєстало собі і поняти гайдамацї радикалізм.

Чи в моїх умових є мїрках є де промінчїякого „ясного свьітлїя мїне радикалізму галїцї будованських сєлян і рїканських гайдамакї тїм я не дуже влопочу Менї вистарчать знати головною ціхюу їх калїної віра є незадовїві способї і средств, яї вони здобувачуть свїї жїтєт, і що вони хїосновної (радикальної) нї економічного ладу, є якого живуть. А що т

ДО НІВ ДО

давні ся ле шей біль вел бул Спрї ной фєрї піл чого онї навї Нарє свог ний

ти, в слов гуд неї парт нув ворї ми ч все, ном, відб тям.

жих шей парт род нї ять сїтї робї

соц. воли ннє люд дем знає робї мож стїтї вєє

пер дот ннїм дем

соціалізму!

Тепер канадійські часописи розпочали крак: „Назад на землю!“, себто берімося до хліборобства. На гомеї! Ще хочуть ратувати себе в сей спосіб.

Але се сміх! Фармерство є теж частина капіталістичної системи, а фармери найчорніші раби його.

Редактори буржуазних часописів кличуть нас „назад на землю“, а в той час компанії фармерської машинерії підносять ціну по \$7 на плуг по \$8 на вога і т. д. Іди „на землю“ тай довай її пазурами, а машинерія буде собі іржавити по складах!

Соціалізм верне людство „назад до землі“, але і дасть машинерію до її управи!

Шрапнелі...

„Вінніпег“ дістав контракт на шрапнелі на один мільйон доларів. Велике задоволене відчуває ся межі вінніпегськими „бизнесменами“, так подавали недавно ту-тешні газети.

Усі вікна крамниць пообліплювані образками, на яких понамальовувано убитства. Сі образи поволи вбивають в народі чуте людскости. Усі стають звирнукою, людскость вертає на землю!

В Онтарії вже говорять про запроваджене загально-го асентерунку.

З працьовитого хліборобського та промислового краю Канада стає табором милітаристів. Те пекло, котре зробив кайзер в Європі, поволи перетягає ся і в нашу тилку Канаду.

Так хоче пан-капітал. Так має бути.

Робили йому колії, тепер робімо шрапнелі. Вбираюсь для него в „веролси“, тепер вбираймо „торністи“. Так він хоче...

Удержавлене колій.

В той час, коли вся Канада замерла, приголомшена війною, „неканадійським“ духом повіяло минувшій велілі на звичайнім мітингу горожан у Вінніпегу в „Форумі“. Редактор „Фармерського Адвоката“ виступив з відчитом в конечній потребі відібрати канадійських колій з рук приватних компаній на власність домінії. Він казав, що канадійські колійові компанії будуть колії майже за державні гроші! Вони дістали від уряду кругло „подарунку“ \$800,000,000!!! В той час заплатили податку лише два мільйони. Але що року жадають собі від держави „запомоги“. Далі прелігент заявив, що фармерство тільки тоді лєкше вітхне, коли колії стануть державними, бо тепер така висока колійова тарифа, що фармер не годеє нічого докупитись. Одну третину фармерської роботи пожирають колії.

Успішність колонізації Канади теж залежить від удержавлення колій, бо тоді можна буде знизити колійову тарифу, а доходи з залізниць ужити для добра домінії.

„Війна! війна! війна!“ трубить буржуазія, гадаючи тим замилати очі народові.

А в той час бачимо, що редактор одної з найвпливовіших газет думає не про війну та знищене, а про поліпшене жвтя. Колиб Канаді більше таких людей.

Сорочка і Кожух.

В ч. 6-ім „Гайдамаків“ гайдамака І. Лудцишин закликає мені, що я тягну за інтернаціоналом, а про своє українське не дбаю — хочу кожуха, а не знаю, що сорочка близша тіла. Також докоряє мені ще іншими гріхами, як „подаванем руки греко-католикови (бігме не знаю, якому)“, — „виповіданем війни радикалам“ (а одного грішного радикала не проміняв би за сто побожних католиків!) — та браком „ясного світла“ в якому я міг-би представити собі і поняти гайдамацький радикалізм.

Чи в моїх умовах закармаєх є де проміньчик такого „ясного світла“ розуміне радикалізму галлицько-буковинських селян і американських гайдамаків — там я не дуже клопочу ся.

Мені вистарчить авати, що головною цілюю їх радикальній віри є незадоволене всі спосібів і средств, якими вони здобувать свій прожиток, і що вони хочуть основної (радикальної) зміни економічного ладу, серед якого живуть. А що точні-

нація на світі була вольною політично і національно, але також до того, щоби люди добули собі свободи, котра є підставою всякої іншої свободи — а то свобода економічної, матеріальної! Вез нью свобода політична і національна є недостаточною до забезпєння добробуту і задоволення народа.

Що нам, українським робітникам на чужині, з того, що в нашій вітчизні під Австрією наша народність за останніх 50 років віджила, відродила ся і станула національно свідомою однацією в ряді народів євста — що нам з того? Українською мовою голод не дав ся прогнати; української пісні, що загрівала і розпалювала нам серця любовою до України, на теплу одєжину годі було переробити, ані на ноги взути її не мож було — і ми мусіли кидати національно незалежну українську Україну і всі привади народного жвтя, та помандрували на чужину за хлібом враз з нашими поневоленими земляками з під царської нагайки. Так то нас загірла національна сорочка.

Нам треба кожуха інтернаціоналу, а то змерземо і пропадемо враз з вашою випшаною сорочкою націоналізму і широкими, вітроні підшитами шараварами гайдамачними, в економічній неволі капіталізму. Дбаймо перш усього, аби в нас був забезпєнений приступ до средств жвтя, приступ до праці, рівна нагідність у кожній області людської діяльності: борім ся о се, аби нас, як працюємо, не окрадували, а платили нам повну вартість витвору нашої праці, — а там, у вільній хвилині і кому любо, мож і націоналізмом себе редувати і забавляти.

Але наша головна праця, з якої можемо надіяти ся дійсного поліпшення долі нашого народа, має бути в межах соціалізму, в стремленю до нового ладу суцільно-економічного, бо старий лад зовсім не дає нам поруки, що незалежна Україна під його правлінням була-б доброю матерю для всіх своїх дітей.

Гайдамака Лудцишин мабуть зрозуміє тепер, чому то я цілю міжнародний кожух висше народної сорочки і також побачить, що по словцях „близша сорочка тіла, як кожух“ не в кожнім випадку каже правду. З браку сорочки не змерз ще ніхто, але з браку кожуха вже не одє. Буде за що кунити кожух, то найдеть ся ще який гріш і на сорочку. Як-би так легко о кожух, як о сорочку, то ми, брате Лудцишн, Америку й не бачили-б ніколи.

Дамян Бориско.

Кварта людської крові—лише \$15.

На днях показалося, що цілу кварту свіжої людської крові, що йно випущеної з тіла, можна купити за \$15.

За таку ціну прецінь продавалась кров в декотрих Нью-Йоркських шпиталях. Тепер в Нью-Йорку, а навіть скрізь по Спол. Державах, багато є перобочих, злорозумних людей, що не мають одного цента на удержанє життє. Деякі з них предложили продати свою кров за тану ціну для перелитя в організм хорой людини, і таких людей находить ся дубітькима на чужині, з того, що в нашій вітчизні під Австрією наша народність за останніх 50 років віджила, відродила ся і станула національно свідомою однацією в ряді народів євста — що нам з того? Українською мовою голод не дав ся прогнати; української пісні, що загрівала і розпалювала нам серця любовою до України, на теплу одєжину годі було переробити, ані на ноги взути її не мож було — і ми мусіли кидати національно незалежну українську Україну і всі привади народного жвтя, та помандрували на чужину за хлібом враз з нашими поневоленими земляками з під царської нагайки. Так то нас загірла національна сорочка.

По всьому світу іде покварпа торговля власної крові, тільки не усюди купують її.

Люди ходять голодні з пустими жолудками, клєнуть свою судьбу і людяність, пізнавши своє власне лихоробство.

Поки що вони ще здержують натиск свого гнєву і мести: але кінець кіпцем прийде час жорстокої і безпощадної розплата. Голод не знає законів і владяк. Він сильний, як ураган, а могоучий, як сама смерть.

Голод приведе люда к повстаню і тоді пічнуть ся розплата за всі кварта крові, продаві по 15 дол. і віддані за самовладні корони.

Судити не будуть.

Судити не будуть. Не подумают і не посьміють.

Судити можна бідного, котрий не має куска хліба; судити можна малого злодюпика, що виріє серед горя, нужди і голоду; судити можна бідняка, що не заплатив задегелости; судити можна жовїра, що відказав ся „почесного“ військового стану і що не бажає убивати собі подібних, своїх братів, щоб вільно, весело жилось богатам на землі; судити можна бродягу, що не має де приклонити свою голову;

судити можна непокірного раба, що захотів випростувати похлы спину, щоб стрясти з себе всіх дармоїдів; судити можна простого або навіть случайного убійника; наконець судити можна робітників і хліборобів, що добивають ся тої мінімальної справедливости, на котру вони мають незаперечене праго.

По їх судити! Судити царів та королів! Та хто відважить ся сказати се? Хто посьміє би ставити їм за вину мужицьку просту кров? Нехай навіть море тої крові буде. Сам Бог благословив їх на те діло. На то вони царі, помазанники божі. Хто сміє їх осудити?

Судити їх не будуть. І що за злочинство убити десяти, сотки тисяч? Мужицька кров проста, она недорога. І если червоніють ся від неї галицькі, бельгійські, французські долини і течуть би стрі ріки народньої крові, если вона не встигає зайти в землю і не заклаче о пімстє суду, — то хто судити їх посьміє? Хто?

Судити не будуть. За що же їх судити? Ось хибя були случаи, що женщин убивали, дівчат насилували, рубали на куски дітей, проколювали дряхлих стариків, палили села і вини лєки звірства робили, о яких навіть в світі не почуєш, так що волос дубом стає... Але се так виглядає зі сторони. А там... а там закон війни і на війні — як на війні.

І хто посьміє судити його за те, що він хотів тяжким чоботом кровавого владки придурити і підчлвнати собі других?... Убиті його осудять! Они більше вже не встануть... они судити не можуть.

І чому повинні судити їх? Невинуватий є сам підданий ім народ, що поволил позачити кроваве діло? Що за користь він мати ме? Чи осягне в сей спосіб якусь свободу? Ні, певно що ні! В сій війні народ пізнає, що дорога до свободи є не з цісарями, а через трупи цісарів.

Судити не будуть їх. Не тому, що нема злочинства. Злочинства страшно багато, лише нема гідної кари для виновників і нема кому карати виновників. А покарати їх потрібно. І если наріє не зрозуміє потягнути своїх деспотів до відвчальности, то він буде винуватий сам вилу свого мовчєня.

Судити не будуть. Ім не потрібно суду. Тепер потрібний страшний гнєв народа, тут нужда, ненависть гідна їх роботи, тут потрібний рев революційної бурі, щоб все змести з лиця землі, на чім стоять підвалини деспотизма. Але коли нема сили і чувтво притупилось і серце твоє кровю перейшло; коли ти страшно ослаб і меч, котрим ти сам себе побиваєш, не зможеш підняти на терана, тоді покорись і вирий для себе сам могилу, похорони себе і більше не жив. Ти не маєш погляду на життя, ти — не народ тоді, а раб.

Судити не будуть їх. Але

ти себе осудиш вєсти ярмо і спину гнєту знова.

До відвчальности їх! До відвчальности деспотів, що купують в крові грішні дупі. Простити не можна! І коли тепер не прокиньтє ся увесь народ і не киньтє ся з страшною бурєю, не відплатить за жття і кров. не змете в лиця землі, просяклої кровію, царські і королівські палати і не усунуть кровавих своїх робітників, — тоді погіб народ...

Спамятай ся, народе, цю ра...

Fernie. B.C.

Дня 20-го лютого загостив до нас тов. Корейчук, організатор на західній округ У.С.Д.П. Того самого дня мав він віче на Coal Creek, місцевости 6 миль віддаленої від Fernie.

На вічу, котре відбуло ся у хаті тов. Пунака, говорив тов. Корейчук про теперішнє безробітє. Він своєю бесідою так зацікавив присутних, що хоч вже дуже пізна пора була, то присутні все давали різні питання ему, на що тов. Корейчук дуже ясно кождому відповідав.

По колеті на дальшу подорож тов. Корейчукова, котрої було \$4.75 і по відсьпіваню кількох робітничих єспіванок, всі розійшлись вдоволені домів.

В неділю 21-го лютого у 2-ій год. пополудню скликали фернійські товариші віче до галі тутешнього англійського соціалістичного люкало. На віче пребул як Українці, так Росіяни, Польяки і Сланяки. Ту тов. Корейчук зачав говорити насамперед про теперішнє безробітє. Потім про клясову боротьбу а в кінци про соціалізм. Весідняк так гарно говорив, що хоч галя була повна публики, то майже жаден неворохнувєсь аби ему не перешкодити в пропаганді. По закінченю тов. Корейчука бесіди, мивязалась дискусія. В дискусії брали багато тов. участь котре заінтересувало і других присутних.

По дискусії зібрано тов. Корейчукова \$7.85 на дальшу подорож, а по відсьпіваню кількох революційних пієнь розійшлись домів.

Тов. Робітники на Заході! Старайтесь нашого організатора, котрого тепер ту маєм, підпомагати як можете. Він відколи ту на Заході проповідує слово правди, від тоді якомсь живійше йде рух по льокалах. Нам би адавєсь організатор на кожду провинцію, але поки ще будем їх мати, стараймося як можемо сего втримати. Шліть на організаційний фонд і збирайте колектки на вічах, бо лиш таким способом зможем сего отримати. Без організатора нам неможливо бути. Тому клячу ще раз до Вас. Старайтесь щоб наш організатор міг ходити з місця на місце на заході і вєсти слово правди, любови і згоди між Вас. Шліть на організаційний фонд до секретаря З. О. К.,

а що найбільше, то всіх сил докладайте, щоб той панок „Довг“ „Роб. Нар.“ вже рає перевернув ся з тим каменем.

Поставмо „Роб. Нар.“ на трівки підвалини, а потім будемо єго бачити не на 4-ох сторонах, але на 8-ох 10-ох, де буде досить наука якої ми робітники від віків бажаєм.

Випу в борбі за соціалізм,
Д. М.

Голоси в справі „Сьвідомої Сили.“

До Екз. Ком. У.С.Д.П. прислали свою заяву в справі видана нової часописі „Сьвідома Сила“ слідоучі відділи:

Колмен, Алта.

Подаємо довідома усім Тов-шам і Тов-кам, як на Заході так і на Сході, що у нас на днях появил ся лист в Торонто від тов. Стефаніцко-го, в котрім то згадуєть ся про видаванє нової часописі під назвою „Сьвідома Сила“.

На засіданю Західного Округного Комітету узято під здорovu розвагу видаванє сеї часописі під теперішнєму пору. То-ж по довгий дискусїї прийшли до заключєня, що „в І“.

Во як звєсно усім Тов-шам і Тов-кам прикре положєнє нашого органу „Роб. Нар.“, котрий лєд-ву животє. А що будє даль-ше з ним? — повинєн себє кождий товариш і товариш-ка поспішатї.

Товариші і Товаришкі! Клічємо Вас до запомогї в теперішнім часї! На помїч „Роб. Народови“! Бо се є нашим сьвітїм обовязком сплатити довг „Роб. Нар.“ і вже раз положити його на сильні підвалини. Як се зробимо, тогді будєм братєсь до видавництєва нової газєти.

Ввиваємo Вас Тов-ші і Тов-ки, щоб Ви не старались то-го ратувати, чо-го не маєте; але старайтєсь уєїх сил підтримати те, шо до сєго часу Ви у-старались мати.

Отжє бачити сїх кілька товаришєв ужє старакють ся о негзоду, коли они самї бачуть в якїм то прикрїм по-ложєню знаходитє ся „Роб. Нар.“ Замість старатєсь вив-свободити його з довгїв, она хочуть його глїбше вїхну-ти у сеї довг так, щоб він ужє і не вилїз із нього.

Товариші і Товаришкі! Чи Ви сєго не бачитє? Чи ми ужє не малї такої на-годи? А прїгадаймо себї „Но-ву Громаду“, централний орган Фед. Укр. Соц. Дем. (централний — лїш в Ед-монтонї.) А запїтаємo Вас, шо стало ся з нею? Прїга-дайтє себї добре ту часо-пис, шо колись так силь-но Ви її поїпарали. А де вона тепєр? Ану скажитє?! Обєрнулаєсь в Новини.

А чи є сеї, шо хочуть ви-давати в Торонті, часописї не мєжуть бутї гарні стра-ти, котра можє на Вас па-дати зробивши себї бізнєс-підприємствє? А тоді... Тоже Вам відомо, шо Но-ва Громада зробала. Але по-думайтє, шо можє „Сьвідомо-ма Кирина, чи то Сьла“ єще зробити!

Як би сї товаришї бу-ли дійсно „сьвї-домою силою“, то они старались би своєю сьвідомою силою перше по-ложити „Роб. Нар.“, орган дійсної сьвї-домої сили, на здо-рові ноги, а тогді думаєли-б про дру-гїй план часописї.

Ми яко Комітет Західно-го Круга протєстуємo прот-ив сього плану і часописї і жадним правом не будємo узавати її партійною. Так довго будєм свої протєсти давати, доки „Роб. Нар.“ не висвободїтє ся з довгу. А як „Роб. Нар.“ будє на здоровах підвалинах, то ми перші допомогї видаванє нової партійної часописї.

Так само подаємo протє-сти відділєв, котрі насїпли до рук секретара Зах. Ок-руг. Ком.: відділ „Надія“ з Кол-мен, Алта.; відділ „Вільна Думка“ з Вєльєу, Алта.; відділ з Кєнмор. Алта.; відділ „Охота“ з Гардєвїль. Алта.; відділ „Воля“ з Фєрнї, В. К. Вєсї сї відділи протєсту-ють протї видаванє нової часописї так довго, доки „Роб. Нар.“ не освободїтє ся з здорových ног.

Хай живє Укр. Соц. Дем. Партїя!
Хай живє орган „Робочий Народ.“!
Сєкр. Зах. Окр. Комітету Павло Баранюк.

Монтреал. Кве.

Відкритий лист до видавничої Сїли „Сьвідомої Сили“ і відділу У.С.Д.П. в Торонті.

Шановні Товариші!

У Вас зродила ся думка видавати в Торонті часопис „Сьвідома Сила“. Почин до неї дав Вам Ів. Стефаніц-кий. Ви вже почали кроки, оснували „Видавничу Сїлу“, вибралиєте Ів. Стефаніцко-го мєнаджером, від ко-трого відділ У.С.Д.П. в Мон-треалї діє лист. Такий лист ужє був друкований Екз. Ком. в ч. 8. „Р. Н.“

Наша відповідь: Партійні часописі ухвалюють, партійний конгрєс, конферен-ція, або через референдум, коли неможливо скликати з'їзду.

В нас є партійний орган „Р. Н.“, котрий лєдві дер-жать ся на ногах. Видавати другу часопис, се значить копати грїб „Р. Н.“

Найбільшим доказом є лист від Ів. Стефаніцко-го до тов. Гниди. В однім мї-сці він пишє такє: перше „шо панки наші в Виннї-пегу не бракали би так“, а другє „можна би було віб-рати до громади таких на-ків, як д. Крат, та не писав би статей в „Ранку“ біль-ше“.

З сєго бачимo, шо „Сьвї-дома Сила“ має видавати ся

проти партїї. Наколи в на-шїй партїї товаришї є з грї-хами, то протї них не по-трібно видавати нової часо-писї бо на се є „Роб. Нар.“

Ми не похвалюємo посту-пок торонських товаришєв, а Стефаніцко-го уважємo, яко „помпою“, котрий пом-пєє другїх товаришєв, та своїм поступком нищєть партійну роботу.

На засіданю, дня 24. лют. монтреальский відділ У.С.Д.П. ухвалив непєратї „Сьвідомої Сили“, а протї-вом, виступити протї неї Ів. Стефаніцко-го.

Монтреальский відділ ра-дєть товаришам в Торонті не наражувати ся на стра-ти, Вашї тяжко запрядьова-ні грони просимo пошану-вати.

З партійним поздорєв-лєнем
Тємофїй Корчак прєсїд.
Тєодор Соколик сєкр.

Відповідь релі-гійним рефор-маторам.

В 6 числї „Ранка“ бож-ки грубо накинулись на у-країнських соціалїстєв за їхню моралїність, вивиду-ючи мо соціалїсти обовязанї відповісти їм на те. Почне-мо зі сєв. Письма:

В сьвагєлїї від сєв. Матєя (гол. VII. ч. 3.) стоїть: „Чо-го-ж дивїтє ся на порошн-ну в оці брата тього, у своє-му-ж оці ломакї не чуєш?“

Здаєсь, Ви божки прїза-були на се місцє в сьв. св.?! Чо-го Ви прєтєсь моралїзу-вати соціалїстєв, котрі до Вашого стада не вчислєні? Лучше було-б, коли би Ви учили моралї тах, котрі на-лежють до Вас. Я бачив бо-гато таких з Вашого стада; котрим конечно потрібна наука моралїности, а Вам про них байдуже. На се я маю докази. І колиб то бу-ли робітники, то ще нічо-го; але се „їнтєлїгенція“, жо-натї, а крім того бігають за неморалїними справами... Дивуєть мєнє, чо-му сї лю-ди, яких годовано наукою сьв. письма обєржєлись над мїру і моралю згинули. Не булоб ту нічо-го страшного, коли б се були джєки в чер-воних краватках. Але се па-новї інтєлїгентї, котрі спі-знали і цєвїрили, шо тільки сьв. письмо є тим средством, при помочи якого можна у-ратувати наш народ черед упадком моралїним. Та тим-часом віднадмірного знанєя сьв. письма ганєбно гинуть они самї.

(Дальше будє.)

Безплатні пар-тійні стємплі.

Каналїєська Соціал-дем. Партія видала для бєзробочих, зєлєні бєзплатні партійні стємплї. Товариші не маючі праці ані грошєй, не маючі чим заплатити партійні вклєдки, зїстають далї члєнами С.Д.П. є стємп. бєзплатним. Однєк удїлєня бєзплатних стємплєв рї-шєсь на мїтїнгу у відділї, Сєкр. можє дати бєзплатні стємплї там члєнам, котрим ухвалєть відділ.

Зголошуватєсь по стєм-плї до сєкр. У.С.Д.П.
т. Эрєміїчюка.
Box 3658 Winnipeg, Man.
М. Эрєміїчюк сєкр.

Ширїть часопись „Роб. Нар.“

„Робітник“

часопись посвяченє інтерєсам працю-ючої класє в Америкї, виходить три разї на мїсьцє. Рїчна прєдплать \$1.00
Адреса: „Robitnyk“, Detroit, Mich.
1745 Michigan Ave. U. S. A

Всякі масти на всякі рани і ска-ліченє.

Масть медвєжа є добра на старї рани і чирьки 30¢.
Масть слонєва помагєє на лїпвї і потрїскаєцї 30¢.
Масть на одмороженє пальцїв, вїг і руєв 60¢.
Масть слєзєва є добра для старїх і молодїх, на стру-пї і струпки 30¢.
Масть на порост волосєя і робить м'яким 30¢.
Цїни поданї в посїлєков.
Адреса: St. Topolnicky 2310 Fleet, St. Baltimore, Md.

ПОШУКУЮ

товариша Томка Пастушєнка з сєла Лубянок Нїзньких, повіт Збарж (Галичина). По-требую його в дуже важнїї справї. Мавби перебувати тепєр в Злучєних Дєржавєх. Хтоби о нїм знав або вїн сам, хай напишє на адре-су:

N. Kozak
1087 Manitoba, Ave
Winnipeg, Man.

Хто хоче добре і смачно найстїсь, нехай звїдє до 185 Henry Ave.

Рєстєврація.

в якїй дієтєнє всякого роду страви, а також мїж иньшїма і иньшї українськї стра-ви здоровї і смачнї по дуже нїзкїй цїнї бо лїшє 15¢.
Прїйдїть а переконаетєсь.
Г. Кук, — Н. Сєтєков влєстїтєлї.

ВІЙНА! ПОЗІР! ЧИТАЙТЕ!

Вжє вїйшла на 160 сторїн друку ілюстрована (з обра-зками) книжка часть I і II разом.
3 терєні ввєлєдї європє-сої вїйни!
Докладний опис кождого повіту. Урядовий спис уба-тих, ранєних і полонєних з мїсцєвостю прїналежнє-стї. Книжка дуже важна. Цїна 50 цєнт.

З Канади замовлєнє слати money ордером або папєрєвї грошї, марок не прїйма-єсь. Аєсудїтє:
Sklad Knyzok
B. Kulikowski 422 E. 6 Str.
New York N. Y.

Замовляйтє калєндар „Но-вий Сьвіт“ на рік 1915. цї-на 20¢. Адреса:
Nowy Swit
Box 1051 Montreal, Que

УВРАНА ДЛЯ АМАТОРІВ.

Позір! ЛЮБИТЕЛ ТЕАТРАЛЬНОЇ ШТУКИ!
Вирєтовує рїзномайїтні убрєна для аматорських прєдставлєнє. Спеці-ально українськї стрєф. Також перуки і все потрібнє до харькєтерїсатїї.
Харькєтерїзуємо знаменїтнє на умїр-ковану цїну.
B. FARBER
618 Manitoba, Ave. Winnipeg, Man.

Позір! Poz
Sam Morochowsky
Plumber, Electrician
Repairer
Перенїсь ся
в 117 McGregor на
450 Buttows Ave

Можєтє зазнати розкоші ДОБРОЮ КАВОЮ
у власнїм домі майбє так, як в найлїпшїх готєлах і рєстєврацїях коли доміпєтє до Вашої кави
FRANCK-A ЦУКОРЮ ЗНАНУ
3 КАВОЮ ДОМШКОЮ

Ми тепєр достарчуємо з Вашої америкєнської фаб-рики так, як достарчались ємо через цїлє столєть нашїх 18 європєйськїх фабрик.
FRANCK-A ЦУКОРІЯ ЗРОВИТЬ ВАШУ КАВУ ЗДОРОВОЮ І СМАЧНОЮ.
Спробуйтє раз, а нїколи не будєтє уживати кави бєз тої допрєви.
Прїтайтє Вашого грєсєрєвїка о правдїву цукорїю з фабрики Franck-a в квєдратовїх пачках. Кождє пачка є заосмотрєна нашю охоронною маркою „до-вовнїй мїлїнок.“
HEINR. FRANCK SOEHNE & CO.
Америкєнськє філія фірми
LUDWIGSBURG, Німєччїна. Flushing, New York.

Русько-німєцький шпиталє
Dr. G. Kalichman-a
Спеціально лїчєнь хорїб вєнерїчних (сїфїлїс, гуморї і дїртї) хїрургїчних, внутрїшних, жєпочих, очнїх і ушнїх.
Найновїше і напєвнїше
лїчєнє сїфїлїс, „906“ проф. Ерєлїха. Лїчєнє желєзого бєзєлєнє, лїчєнє сєкєтрїкою. Літарєтура вїсїлєко по колєкціях єв надїєлюєм на медїку.
OFFICE & HOSPITAL
453 Selkirk Ave. Winnipeg.
Phone: St. John 1772.

ЧИ ЛЮБИТЕ ЧИТАТИ ГАРНІ КНИЖКИ?
КОЛИ ТАК, ТО ГЛЯНЬТЕ НА ОТСЄЙ СПИСО ГАР-НИХ КНИЖОК:
Гроші — роман Е. Зоґлї \$1.50
Ватькївщина і иньшї оповїданєя — Франка 75¢
Чорна рада — повїсть з 1663. року (326 сто-рїн, з образками) П. Кулїша 45¢
Петрїй Довбушчюк — повїсть у двох частєх (294 сторїн, 6 образків), І. Франка 85¢
Знєсєнє панщїни в Галичинї 1848р. 40¢
По наших сєлах — неволї 40¢
На бїлїх скалах — чудова історїя 60¢
Мандрївкї та прїгоди шляхтїчєв Чванькївського на полі, на морю та на вїйнах, з 12 образками, опр 60¢
Лишє шо вїйшли з друку:
Байки небилицї 10¢
Три княжєвїцї і царївна птїця 10¢
Розмова тєрєзєго з горївою 5¢
Лїс Микїта 25¢
Буквар 25¢
Школа Народна II 30¢
Український співанїк.
Вєш пієвєнь в співанїку 156 та 180 коломайюк. Пієвєнь подїлєні на 7 груп: I. патрїотїчнї (19 пієвєнь), II. єбєчовї і сокільськї (15 пієвєнь), III. історїчнї (15 пієвєнь), IV. стєновї; а) козацкї (14 пієвєнь), б) чумацкї (6 пієвєнь), в) бурлаккї (6 пієвєнь), г) опрїшкївськї (8 пієвєнь); д) побутєвї (17 пієвєнь), V. любовнї (62 пієвєнь), VI. Коломайкї (180 пієвєнь). VII. Вєсїльнї.
Сторїн 176. Цїна 40¢ в опрєвї 60¢.
RUSKA KNYHANIA
850 MAIN ST. WINNIPEG, MAN.

Робочий Парод

ПОРЯДКОВЄ ЧИ

РІК VII.

НОВИНКИ
156 гірників пали в часї єплєзїї май-дубутє 20 тру-лейпєд Вєст Вєрд 4 мєртє. Двацпять ті-лєх майєрєв в часї єк-сїї в майнї ч. 3. яка жить до компанї Нью-єнд Покагонтас Конс-тєд Кол єнд Кок-Кодубутє вчєра з руїнї єю ратуєковою.
48 людїй дубутє жє 156 однєчє є оставїшє землєю яких долє є на.
Робітники працюю дубувєно нещаснїх завїтї дєнь і нїч. Вон шлї в копальню чє околє півтора однєчє мусїли застєа-дальшї старєня, аби стєтї вєздух і усуну-ли камїна якє стєяло рєспїрїдї.
Зовнї нєма надї вєїх жєвїям.
Матєри, жінкї та рїдєлєть та не устє-цїлу нїч від вєходу дї-ни.
Уряднїкє компанї жуть, шо експлєсїєвєнєна, хочє в корїє рвано жєлїзнїй стовпї находїє ся при вї-маїнї, в насїлєдок чо-гїб нїгєр находїчї вїдалєнєю 200 стїл.
Англієцї нєд на своїх со-стїв.
Лондон, 2. мєртє Англї панує вєлїкє воленєє причинї в-тїчнєго стєновїщєа долїв брїтїйськїх с-товїв. За прїчину сєї патрїотїчнєу вважєтє шо англїєцкї вонїє порєважно чужїє походжєнє. Часопїс тєрєдїть, шо має вїплєвєє черєз соціалїстїчнєу пар-англїєцькїх соціал-вонї агїтувалї за нєм мєрє в хвїлї, для Німєччїна.
Сєрбїї грє знїщєн
Льєвондєнськї лєнт „Дєїлї Кро-шєтє прї потраєає полєжєнє тогє бє-кєорїєвєтєва:
Помїмю нїждї в краю панує єпї-ка вєабїрає тїєнєчї 39 дїкарїє вєрє-слабїх і помєрлїє. Досїтє вєлїку-фабрїку в Гєвгєл-на-бєльнїцї і таї-

ДО НІВ ДО
даєтє
їєнїє
більє
велєп
була
Сїрє
нїє
фєрї
їдїл
чогє
онї
навї
Нарє
своє
нїє
ти,
є
слов
груд
нєє
шарї
нєв
вори
ми
ч
вєє,
ном,
вїдє,
тим.
жих
шєй
шарї
род
нїє
їєнїє
сїєтє
робї
соц.
волї
нїє
їєд
дем
знає
робї
мож
стїє
вєє
пер
дот
нїє
дем